

Η ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΧΡΙΣΤΟΥ

« Τού δέ Ιησού Χριστού ή γέννησις ούτως ήν»

Η γέννηση του Χριστού, κατά τον άγιο Γερμανό, είναι το "περιβόητον θαύμα", με το όποιο γνωρίστηκε σ' όλους το μυστήριο της Αγίας Τριάδος. Ο Πατέρας ήθελε να σωθούμε, ο Υιός έγινε το όργανο της σωτηρίας μας και το «Άγιο Πνεύμα με τη δύναμή Του πραγματοποίησε το μυστήριο της σωτηρίας μας. Ο Λόγος του θεού έγινε άνθρωπος (Ιωάν. 1,14) και ως άνθρωπος μπορεί να έχει προγόνους και γένος. Σήμερα στο Ευαγγελικό ανάγνωσμα που διαβάστηκε, ακούσαμε το γενεαλογικό δένδρο του Κυρίου μας. Ας πάρουμε μερικά στοιχεία άπ' αυτό.

Η γενεαλογία του Χριστού

Ο κατάλογος των προγόνων του Χριστού είναι μια σειρά από ονόματα ανδρών. Ο Θεοφάνης ο Κεραμέας λέγει πως η γυναίκα ήταν «παρακολούθημα του ανδρός», δηλ. ήταν μετά τον άνδρα, επειδή κεφαλή της, κατά το Μωσαϊκό νόμο, εθεωρείτο αυτός. Ο Ματθαίος γενεαλογεί από τον Αβραάμ μέχρι τον Ιωσήφ «τον άνδρα Μαρίας, έξ ής έγεννήθη Ιησούς ο λεγόμενος Χριστός» (κεφ.1,16). Αντίθετα ο Λουκάς αρχίζει από τον Ιωσήφ και καταλήγει στο Θεό· «τού Ένώς τού Σήθ του Αδάμ του Θεού» (κεφ. 3,38).

Ο Κύριος κατά τη θεότητα είναι αγενεαλόγητος. «Ανεκδιήγητος μέν ήν η τού Χριστού γενεά κατά την θεότητα», δηλ. κατά τη θεότητα η γενιά του Χριστού είναι ανεκδιήγητη, μή διηγήσιμη, σημειώνει ο άγιος Γρηγόριος ο Παλαμάς. Είναι αδύνατο να συμπεριληφθεί ο Θεός σε κάποιο γενεαλογικό κατάλογο, αφού «Θεού Λόγος και Υιός ών και μήτε έχων πρό αυτού προγενέστερον», ο Χριστός είναι ο Λόγος του Θεού και δεν έχει κανέναν προγενέστερό Του. Ο Χριστός γενεαλογείται κατά την ανθρωπινή φύση Του, αφού χρημάτισε «υιός ανθρώπου» και πήρε την ανθρωπινή φύση για τη σωτηρία του κόσμου.

Δείγματα από το γενεαλογικό δένδρο του Χριστού

«Ας δούμε μερικά δείγματα από το γενεαλογικό δένδρο του Κυρίου μας. «Ας πάρουμε το όνομα Δαβίδ. Είναι χαρακτηριστική η αναφορά του στο γενεαλογικό δένδρο του Χριστού. Αντί να πει ο ευαγγελιστής Ματθαίος ότι ο Χριστός είχε πρόγονο τον Αβραάμ, δηλ. «Βίβλος γενέσεως Ιησού Χριστού υιού Αβραάμ», λέγει «Βίβλος γενέσεως Ιησού Χριστού υιού Δαυΐδ, υιού Αβραάμ» (Ματθ. 1,1). Ο Αβραάμ ήταν αρχαιότερος από το Δαβίδ, εντούτοις στη γενεαλογία μπαίνει δεύτερος. Γιατί; Ο Ιερός Χρυσόστομος γράφει πως ο Δαβίδ είχε μεγάλη αίγλη και δόξα ανάμεσα στους ισραηλίτες. Ακόμη, επειδή είναι νεότερος στην Ιστορία από τον Αβραάμ, τον θυμόντουσαν καλύτερα οι Εβραίοι, ενώ ο Αβραάμ χανόταν στα βάθη των αιώνων. «Άλλωστε οι προφητείες έλεγαν πως από το γένος του Δαβίδ θα αναφανεί ισχυρή δύναμη (κέρας) και λύχνος και άγίασμα για το Ισραήλ (Ψαλμ. 131,17-18). Το όνομα Δαβίδ συνδέεται με Μεσσιανικές προσδοκίες του λαού.

Στην Παλαιά Διαθήκη δε γενεαλογούνται γυναίκες. Παραδόξως μέσα στον κατάλογο αναφέρονται τέσσερις γυναίκες. Οι γυναίκες αυτές είναι η Θάμαρ, η Ρουθ, η Ραχάβ και η Βηρσαβέε. Οι δύο ήταν εθνικής καταγωγής και οι άλλες δύο επιλήψιμες ηθικά. Θαυμάζουμε τον Ιησού, όχι απλώς γιατί έγινε άνθρωπος, αλλά γιατί είχε και τέτοιους προγόνους. Ο Χριστός δέ φαίνεται ούδαμού τα ήμέτερα έπαισχυνόμενος κακά», πουθενά δεν ντρέπεται για τα δικά μας κακά (Ιωάν. Χρυσόστομος).

Ποιά είναι ή ωφέλειά μας από τους προγόνους του Χριστού;

Η ανάγνωση του καταλόγου μας διδάσκει να μην ντρεπόμαστε για την κακία των προγόνων μας, αλλά για την έλλειψη της αρετής. «Όπως και η ευγένεια των

προπατόρων μας, εάν δεν αγωνιστούμε προσωπικά για τον αγιασμό μας, δε μας ωφελεί. Δεν πρέπει κάποιος να ευφραίνεται από τους προγόνους του, αλλά από την εφαρμογή των εντολών του Χριστού. Αυτό μπορούμε να το δούμε και μέσα στην Εκκλησία μας. Η καταγωγή των μελών της Εκκλησίας δεν είναι παράγοντας για την πνευματική τους πρόοδο. Όλα είναι κοινά, όπως π.χ. το βάπτισμα, ή θεία Ευχαριστία, ο πόθος της σωτηρίας και στους αριστοκράτες και στους κοινούς θνητούς. Εκείνο που πρέπει να αναζητούμε είναι η γνώμη και ο τρόπος της ψυχής.

Αδελφοί μου,

Ο Χριστός ήλθε να λύσει τα ανθρώπινα κακά. Ήλθε σαν γιατρός κι όχι σαν δικαστής. Ο Χριστός νυμφεύθηκε την εκπορνευθείσα ανθρώπινη φύση, όπως οι Πατριάρχες του Ισραήλ τις δύο γυναίκες, που αναφέραμε. Φρίττει κανείς με την ταπείνωση του Δεσπότη Χριστού, που καταδέχεται να έχει κατά την ανθρώπινη φύση Του τέτοιους προγόνους. Καταδέχεται να ονομαστεί «υιός ανθρώπου» και να έχει τέτοιους προγόνους, ενώ αυτός ήταν αναμάρτητος, για τη σωτηρία τη δική μας. Θέλει να μας ξαναδώσει την παλιά μας ευγένεια. Είναι συγκλονιστική ή αγάπη Του για μας. «Ας παραδειγματιστούμε και ας δείξουμε την ανάλογη αγάπη μας προς Αυτόν, που έγινε άνθρωπος, να στραφούμε προς τον «Ιησούν, τον υιόν Δαυΐδ» (Ματθ.1,1).

Αρχιμ. Ι. Δ. Φ.

ΤΟ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟ ΤΗΣ ΚΥΡΙΑΚΗΣ (Ματθ. α 1-25)

Εμμανουήλ: Μεθ' ημών ο Θεός Βίβλος γενέσεως Ιησού Χριστού, Υιού Δαυΐδ, Υιού Αβραάμ. Αβραάμ ἐγέννησε τον Ισαάκ· Ισαάκ δὲ ἐγέννησε τον Ιακώβ· Ιακώβ δὲ ἐγέννησε τον Ίούδαν, καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ Ιούδας δὲ ἐγέννησε τὸν Φάρες καὶ τὸν Ζάρα ἐκ τῆς Θάμαρ· Φάρες δὲ ἐγέννησε τὸν Ἑσρῶμ· Ἑσρῶμ δὲ ἐγέννησε τον Ἀράμ· Ἀράμ δὲ ἐγέννησε τον Ἀμιναδάβ· Ἀμιναδάβ δὲ ἐγέννησε τον Ναασών· Ναασών δὲ ἐγέννησε τον Σαλμών· Σαλμών δὲ ἐγέννησε τον Βοόζ ἐκ τῆς Ραχάβ· Βοόζ δὲ ἐγέννησε τον Ὠβὴδ ἐκ τῆς Ρούθ· Ὠβὴδ δὲ ἐγέννησε τον Ἰεσσαί· Ἰεσσαί δὲ ἐγέννησε τὸν Δαυΐδ τὸν βασιλέα. Δαυΐδ δὲ ὁ βασιλεὺς ἐγέννησε τὸν Σολομώντα ἐκ τῆς τοῦ Οὐρίου· Σολομών δὲ ἐγέννησε τον Ροβοάμ. Ροβοάμ δὲ ἐγέννησε τὸν Αβιά· Αβιά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀσά· Ἀσά δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσαφάτ· Ἰωσαφάτ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωράμ· Ἰωράμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ὀζίαν· Ὀζίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωάθαμ· Ἰωάθαμ δὲ ἐγέννησε τὸν «Ἀχαζ· Ἀχαζ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἐζεκίαν Ἐζεκίας δὲ ἐγέννησε τὸν Μανασσή· Μανασσῆς δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀμών· Ἀμών δὲ ἐγέννησε τον Ἰωσίαν· Ἰωσίας δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰεχονίαν καὶ τοὺς ἀδελφούς αὐτοῦ, ἐπὶ τῆς μετοικεσίας Βαβυλώνας. Μετὰ δὲ τὴν μετοικεσίαν Βαβυλώνας, Ἰεχονίας ἐγέννησε τὸν Σαλαθιήλ· Σαλαθιήλ δὲ ἐγέννησε τον Ζοροβάβελ· Ζοροβάβελ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀβιούδ· Ἀβιούδ δὲ ἐγέννησε τον Ἐλιακίμ· Ἐλιακίμ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἀζώρ· Ἀζώρ δὲ ἐγέννησε τον Σαδώκ· Σαδώκ δὲ ἐγέννησε τον Ἀχείμ· Ἀχείμ δὲ ἐγέννησε τον Ἐλιοῦδ· Ἐλιοῦδ δὲ ἐγέννησε τὸν Ελεάζαρ· Ελεάζαρ δὲ ἐγέννησε τὸν Ματθάν· Ματθάν δὲ ἐγέννησε τὸν Ιακώβ· Ιακώβ δὲ ἐγέννησε τὸν Ἰωσήφ τὸν ἄνδρα Μαρίας, ἐξ ἧς ἐγεννήθη Ἰησοῦς ὁ λεγόμενος Χριστός. Πάσαι οὖν αἱ γενεαὶ ἀπὸ Αβραάμ ἕως Δαυΐδ, γενεαὶ δεκατέσσαρες καὶ ἀπὸ Δαυΐδ ἕως τῆς μετοικεσίας Βαβυλώνας, γενεαὶ δεκατέσσαρες· καὶ ἀπὸ τῆς μετοικεσίας Βαβυλώνας ἕως τοῦ Χριστοῦ, γενεαὶ δεκατέσσαρες. Τοῦ δὲ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἡ γέννησις οὕτως ἦν. Μνηστευθείσης γὰρ τῆς μητρὸς αὐτοῦ Μαρίας τῷ Ἰωσήφ, πρὶν ἢ συνελθεῖν αὐτούς, ευρέθη ἐν γαστρὶ ἔχουσα ἐκ Πνεύματος ἁγίου. Ἰωσήφ δὲ ὁ ἄνθρωπος αὐτῆς, δίκαιος ὢν, καὶ μὴ θέλων αὐτὴν παραδειγματίσαι, ἐβουλήθη λάθρα ἀπολύσαι αὐτήν. Ταῦτα δὲ αὐτοῦ ἐνθυμηθέντος, ἰδοὺ, Ἄγγελος Κυρίου κατ' ὄναρ ἐφάνη αὐτῷ, λέγων Ἰωσήφ, υἱὸς Δαυΐδ, μὴ φοβηθῆς παραλαβεῖν Μαρίας τὴν γυναῖκά σου· τὸ γὰρ ἐν αὐτῇ γεννηθὲν ἐκ Πνεύματος ἁγίου. Τέξεται δὲ υἱόν, καὶ καλέσεις τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησούν· αὐτὸς γὰρ σώσει τὸν λαόν αὐτοῦ ἀπὸ τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν· τοῦτο δὲ ὅλον γέγονεν, ἵνα πληρωθῇ τὸ ρηθὲν ὑπὸ τοῦ Κυρίου διὰ τοῦ Προφήτου, λέγοντος· Ἰδοὺ, ἡ Παρθένος ἐν γαστρὶ ἔξει, καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα αὐτοῦ Εμμανουήλ· ὁ

εστί μεθερμηνευόμενον, Μεθ' ημών ὁ Θεός. Διεγερθεὶς δὲ ὁ Ἰωσήφ ἀπὸ τοῦ ὕπνου, ἐποίησεν ὡς προσέταξεν αὐτῷ ὁ Ἄγγελος Κυρίου, καὶ παρέλαβε τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ οὐκ ἐγίνωσκεν αὐτήν, ἕως οὗ ἔτεκε τὸν Υἱὸν αὐτῆς τὸν πρωτότοκον καὶ ἐκάλεσε τὸ ὄνομα αὐτοῦ Ἰησοῦν.

Μετάφραση της Ευαγγελικής περικοπῆς

Βιβλίο της ιστορίας του Ἰησοῦ Χριστοῦ, του γιου του Δαβίδ, του γιου του Αβραάμ. Ὁ Αβραάμ γέννησε τον Ἰσαάκ, ὁ Ἰσαάκ γέννησε τον Ἰακώβ, ὁ Ἰακώβ γέννησε τον Ἰούδα και τους ἀδελφούς του, ὁ Ἰούδας γέννησε τὸ Φάρες και τὸ Ζάρα ἀπὸ τὴ Θάμαρ, ὁ Φάρες γέννησε τον Ἑσρώμ, ὁ Ἑσρώμ γέννησε τον Ἀράμ, ὁ Ἀράμ γέννησε τον Ἀμιναδάβ, ὁ Ἀμιναδάβ γέννησε τὸ Ναασών, ὁ Ναασών γέννησε τὸ Σαλμών, ὁ Σαλμών γέννησε τὸ Βοόζ ἀπὸ τὴ Ραχάβ, ὁ Βοόζ γέννησε τὸν Ὠβὴδ ἀπὸ τὴ Ρουθ, ὁ Ὠβὴδ γέννησε τὸν Ἰεσσαί, ὁ Ἰεσσαί γέννησε τὸ Δαβίδ τὸ βασιλιά. Ὁ Δαβίδ ὁ βασιλιάς γέννησε τὸ Σολομώντα ἀπὸ τὴ σύζυγο του Ουρία, ὁ Σολομών γέννησε τὸ Ροβοάμ, ὁ Ροβοάμ γέννησε τὸν Ἀβιά. Ὁ Ἀβιά γέννησε τὸ Ἀσά, ὁ Ἀσά γέννησε τὸν Ἰωσαφάτ, ὁ Ἰωσαφάτ γέννησε τὸν Ἰωράμ, ὁ Ἰωράμ γέννησε τὸν Ὀζία, ὁ Ὀζίας γέννησε τὸν Ἰωάθαμ, ὁ Ἰωάθαμ γέννησε τὸν «Ἀχαζ, ὁ Ἀχαζ γέννησε τὸν Ἐζεκία, ὁ Ἐζεκίας γέννησε τὸ Μανασσή, ὁ Μανασσῆς γέννησε τὸν Ἀμών, ὁ Ἀμών γέννησε τὸν Ἰωσία, ὁ Ἰωσίας γέννησε τὸν Ἰεχονία και τους ἀδελφούς του, τὴν ἐποχὴ τῆς αἰχμαλωσίας στὴ Βαβυλώνα. Μετὰ τὴν αἰχμαλωσία στὴ Βαβυλώνα ὁ Ἰεχονίας γέννησε τὸ Σαλαθιήλ, ὁ Σαλαθιήλ γέννησε τὸ Ζοροβάβελ, ὁ Ζοροβάβελ γέννησε τὸν Ἀβιούδ, ὁ Ἀβιούδ γέννησε τὸν Ἐλιακίμ, ὁ Ἐλιακίμ γέννησε τὸν Ἀζώρ, ὁ Ἀζώρ γέννησε τὸ Σαδώκ, ὁ Σαδώκ γέννησε τὸν Ἀχειμ, ὁ Ἀχειμ γέννησε τὸν Ἐλιούδ, ὁ Ἐλιούδ γέννησε τὸν Ἐλεάζαρ, ὁ Ἐλεάζαρ γέννησε τὸ Ματθάν, ὁ Ματθάν γέννησε τὸν Ἰακώβ, ὁ Ἰακώβ γέννησε τὸν Ἰωσήφ, τὸν ἄνδρα τῆς Μαρίας, ἀπὸ τὴν ὁποία γεννήθηκε ὁ Ἰησοῦς, ὁ ὁποῖος λέγεται Χριστός. Ὅλες λοιπὸν οἱ γενεές ἀπὸ τὸν Αβραάμ μέχρι τὸ Δαβίδ, εἶναι γενεές δεκατέσσερις και ἀπὸ τὸ Δαβίδ μέχρι τὴν αἰχμαλωσία στὴ Βαβυλώνα εἶναι γενεές δεκατέσσερις και ἀπὸ τὴν αἰχμαλωσία στὴ Βαβυλώνα μέχρι τὸν Χριστό εἶναι γενεές δεκατέσσερις. Ἡ γέννηση τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ ἐγένετο κατὰ τὸν ἐξῆς τρόπο. Ἀφοῦ ἡ μητέρα τοῦ Μαρία ἀρραβωνιάστηκε με τὸν Ἰωσήφ, ἔμεινε ἐγκυος ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ «Ἅγιο πρὶν συννευρεθῶν. Ὁ ἄνδρας τῆς, ὁ Ἰωσήφ, ἐπειδὴ ἦταν δίκαιος και δὲν ἠθέλε νὰ τὴν ἐκθέσει, σκέφτηκε νὰ τὴν διώξει κρυφά. Καὶ ἐνῶ ἐτσι σκεπτόταν, ἄγγελος Κυρίου τοῦ παρουσιάστηκε στο ὄνειρό του και τοῦ εἶπε: «Ἰωσήφ, γιὰ τὸν Δαβίδ, μὴ φοβηθεῖς νὰ πάρεις μαζί σου τὴ Μαριάμ, τὴ γυναῖκα σου, γιὰτὶ ἐκεῖνο πού γεννήθηκε μέσα τῆς προέρχεται ἀπὸ τὸ Πνεῦμα τὸ «Ἅγιο. Θα γεννήσει γιο, τὸν ὁποῖο θα ὀνομάσεις Ἰησοῦ, γιὰτὶ αὐτός θα σώσει τὸ λαό του ἀπὸ τὶς αμαρτίες του». Ὅλα αὐτὰ ἐγέναν γιὰ νὰ ἐκπληρωθεῖ ἐκεῖνο, τὸ ὁποῖο λέχθηκε ἀπὸ τὸν Κύριο διαμέσου τοῦ προφήτη: «Ἰδοὺ ἡ παρθένος θα συλλάβει και θα γεννήσει γιο και θα τὸν ὀνομάσουν Ἐμμανουήλ, τὸ ὁποῖο μεταφραζόμενο σημαίνει: Μαζί μας εἶναι ὁ Θεός». Ὅταν ὁ Ἰωσήφ ξύπνησε, ἔκανε ὅπως τὸν διέταξε ὁ ἄγγελος τοῦ Κυρίου, πήρε δηλαδὴ τὴ γυναῖκα τοῦ μαζί του· και δὲν εἶχε καμία σχέση μαζί τῆς μέχρις ὅτου γέννησε τὸ γιο τῆς τὸν πρωτότοκο και τὸν ὀνόμασε Ἰησοῦ.